

שנינו במשנה: כיצד בת ישראל לכהן ובת כהן לישראל, וילדה הימנו בת והלכה הבת ונישאת לעבד או לעובד כוכבים וילדה הימנו בן הרי זה ממזר:

אמר ליה ריש לקיש לרבי יוחנן: כמאן היא משנתנו הסוברת: עבד הבא על בת ישראל הרי הולד ממזר?

כרבי עקיבא, דאמר: יש ממזר מביאת חייבי לאוין, והרי בעבד הבא על בת ישראל איכא לאו ד"לא תהיה קדשה", ובגוי הבא על בת ישראל יש לאו ד"לא תתחתן בס", ומטעם זה הולד ממזר.

ודחינן: אפילו תימא רבנן החולקים וסוברים אין ממזר מחייבי לאוין, בעובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל מודו שהולד ממזר.

דכי אתא רב דימי אמר רבי יצחק בר אבדימי משום רבינו [רבין] הסובר בעלמא: אין ממזר מחייבי לאוין:

עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל הולד ממזר, ונתבאר כל זה בסוגיא לעיל דף מה].

שנינו במשנה: היתה אם אמו [של הממזר] בת ישראל לכהן תאכל בתרומה וכו'. כהן גדול פעמים שפוסל, כיצד בת כהן לישראל וילדה הימנו בת והלכה הבת וניסת לכהן וילדה הימנו בן הרי זה ראוי להיות כהן גדול וכו' ופוסל אם אמו:

תנו רבנן: הריני כפרת בן בתי שהוא כוזא [כלי קטן] כלומר: גרוע הוא שהוא ממזר שמאכילני בתרומה, ואיני כפרת בן בתי שהוא כוזא [כלי חשוב] כלומר, שהוא כהן גדול שפוסלני מן התרומה.

הדרן עלך פרק אלמנה

פרק הערל

מתניתין:

הכהן הערל, (6) וכל הכהנים הטמאים — לא יאכלו בתרומה.

אבל נשיהן ועבדיהן — יאכלו בתרומה.

שהרי לא יצאו הערל והטמאים מכלל הכהנים, אלא מחוסרי תקנה הם, ולכן

6. כתב רש"י שהמשנה מדברת בערל שמתו אחיו מחמת מילה, שהוא אנוס בערלותו, היות שמתו אחיו מחמת מילה, וסכנה היא למולו. ובתוספות חזקו דבריו.

ורבינו תם חולק על רש"י, ולדעתו, דינו של ערל שמתו אחיו מחמת מילה הוא כדין ערל קודם יום השמיני, שנסתפקו בו בגמרא לקמן עא א האם יש לו דין ערל.

ומפרש רבינו תם את משנתנו, במי שלא מל

ולשון רש"י בקדושין ד א הוא: נפקא לן במסכת יבמות וכו', כלומר: כבר נלמד הוא ממקרא אחר, ואין צריך ללומדו ממקרא זה.

וראה בגמרא לעיל בפירוש רש"י, שעיקר הלימוד הוא על בני בנות שהן כבנים, ולא על בני בנים; ולפי מה שנתבאר בהערה שם, הרי שבדין בני בנות נחלקו אב"י ורבא שם, ואם כן לדעת הסובר: בני בנות אינם כבנים, עדיין איצטריך קרא לבני בנות.